

HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENTET
Krisestab HOD
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

Deres ref.:
Vår ref.: 21/36692-2
Saksbehandler: Nina Bachke
Dato: 14.09.2021

Svar på covid-19 oppdrag fra HOD 531 - Om justert TISK

Vedlagt finnes svar på oppdraget.

Oppsummering:

- Kommunene har kommunisert at justert TISK bør innføres 14 dager etter at de er gitt informasjon om innhold og de forpliktelser som ligger i justert TISK.
- Før overgang til justert TISK bør kommunene kjenne til og ha kunnskap om innholdet, vite hva som forventes av dem, hvordan de bør prioritere og hva de bør kommunisere til innbyggerne. Befolkningen må vite hva de skal gjøre hvis de blir smittet eller definert som nærkontakt. Profesjonelle aktører må vite hva som ligger i justert TISK og vet hva som forventes av dem.
- Med justert TISK vil det fortsatt være krav til isolering av bekreftet smittede og smittekarantene for hustandsmedlemmer og tilsvarende nære. Øvrige nærkontakter får ikke smittekarantene, men oppfordres til testing. Kommunenes smittesporingsarbeid reduseres.
- Hustandsmedlemmer og tilsvarende nære kan teste seg ut av smittekarantene under forutsetning at de ikke utsettes for videre eksponering.
- Kommunens ansvar for å smittespire begrenses til hustandsmedlemmer og tilsvarende nære som er mest utsatt for smitte, og som har plikt til å gjennomføre smittekarantene.
- Etterspørselen etter selvtester i justert TISK vil kunne blir stor og det må vurderes nærmere hvilket testtilbud som skal gis av det offentlige.
- Ved overgang til "normal hverdag med økt beredskap" avvikles mange av tiltakene i TISK, og et system som inkluderer beredskap for å kunne håndtere SARS-CoV-2 må opprettes. Tidspunktet samt innhold for dette besvares i andre oppdrag.

Svaret på oppdraget er utarbeidet med bakgrunn i innspill fra FHI. Underlaget finnes som eget vedlegg.

Vennlig hilsen

Johan Georg Røstad Torgersen e.f.
direktør

HelseDirektoratet

Avdeling Plan og styring

Nina Bachke

Postboks 220 Skøyen, 0213 OSLO • Besøksadresse: Vitaminveien 4, Oslo • Tlf.: (+47) 47 47 20 20

Org.nr.: 983 544 622 • postmottak@helsedir.no • www.helsedirektoratet.no

Nina Bachke
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk

Kopi:
FOLKEHELSEINSTITUTTET, Utbrudd @fhi.no

Svar på covid-19 oppdrag fra HOD 531 – Justert TISK

Oppsummering:

- Kommunene har kommunisert at justert TISK bør innføres 14 dager etter at de er gitt informasjon om innhold og de forpliktelser som ligger i justert TISK.
- Før overgang til justert TISK bør kommunene kjenne til og ha kunnskap om innholdet, vite hva som forventes av dem, hvordan de bør prioritere og hva de bør kommunisere til innbyggerne. Befolkningen må vite hva de skal gjøre hvis de blir smittet eller definert som nærkontakt. Profesjonelle aktører må vite hva som ligger i justert TISK og vet hva som forventes av dem.
- Med justert TISK vil det fortsatt være krav til isolering av bekreftet smittede og smittekarantene for hustandsmedlemmer og tilsvarende nære. Øvrige nærkontakter får ikke smittekarantene, men oppfordres til testing. Kommunenes smittesporingsarbeid reduseres.
- Hustandsmedlemmer og tilsvarende nære kan teste seg ut av smittekarantene under forutsetning at de ikke utsettes for videre eksponering.
- Kommunens ansvar for å smittesporer begrenses til hustandsmedlemmer og tilsvarende nære som er mest utsatt for smitte, og som har plikt til å gjennomføre smittekarantene.
- Etterspørselen etter selvtester i justert TISK vil kunne bli stor og det må vurderes nærmere hvilket testtilbud som skal gis av det offentlige.
- Ved overgang til "normal hverdag med økt beredskap" avvikles mange av tiltakene i TISK, og et system som inkluderer beredskap for å kunne håndtere SARS-CoV-2 må opprettes. Tidspunktet samt innhold for dette besvares i andre oppdrag.

Oppdraget fra Helse- og omsorgsdepartementet

Det vises til svar på oppdrag 525 og dialog i TISK-møtet 9. september, samt oppdragene om normal hverdag med økt beredskap.

Det er vedtatt innhold i justert TISK, men dato for implementering er ikke fastsatt. Hdir tilrår i oppdrag 525 at det bør gå 14 dager fra beslutning tas til justert TISK innføres, for å forberede kommunikasjonstiltak. I 525 vurderes at justert TISK kan innføres 1.10, gitt tilgangen på tester.

I TISK-møtet ble det opplyst at Hdir trolig inngår kontrakter fredag 10.9 som gjør det mulig å distribuere selvtester i tilstrekkelig omfang til alle landets kommuner innen fredag 17.9. Det ble opplyst at Hdir dermed anså at justert TISK kan innføres fra dette tidspunktet, men at Hdir fortsatt mener at det må settes av tilstrekkelig tid til kommunikasjonstiltak, slik at kommunene får forberedt seg.

Det er behov for at informasjon til kommunene om tidspunkt for innføring av justert TISK og innholdet i/gjennomføring av justert TISK henger sammen, og fremstår som en samlet plan. Det bør allerede nå også ses hen til hvordan TISK skal innrettes når man går over til normal hverdag med økt beredskap.

På bakgrunn av Hdirs tilråding og øvrig informasjon tar HOD sikte på å beslutte innføringstidspunkt for justert TISK tidlig i uke 37 med sikte på innføring i starten av uke 39 (tentativt mandag 27.9). Det betyr at kommunikasjon til kommunene må planlegges. Informasjon om dette må samordnes med informasjon om gjennomføring av TISK nå, jfr. planlagt brev som er satt på vent. Det vil etter innføringstidspunktet er kommunisert ut være behov for raskt å gi kommunene informasjon om hvordan justert TISK skal gjennomføres.

Dette innebærer blant annet at det må kunne beskrives hvilke forventninger man har til kommunene om å tilrettelegge for testing for øvrige nærkontakter som ikke lenger har en plikt til å teste seg (herunder bruk av jevning testing i skolen), og om det skal være mulig å teste seg ut av karantene for husstandsmedlemmer og tilsvarende nære med

karanteneplikt, ev etter hvilket testregime. Det må også fremgå hvilke anbefalinger og regler som gjelder for delvis vaksinerte skoleungdommer.

På denne bakgrunn gis Hdir følgende oppdrag:

1. Helsedirektoratet skal utarbeide en oversikt regler og anbefalinger som vil gjelde i justert TISK, hvilke forventninger justert TISK innebærer for kommunenes test- og smittesporingsaktivitet generelt, og spesielt i skole/barnehage
2. Helsedirektoratet skal foreslå en plan for kommunikasjon til kommunene om innføring av justert TISK fra mandag 27. september (datoen kan bli endret). Direktoratet skal planlegge for tilpasset kommunikasjon mot befolkningen om hva innholdet i justert TISK i praksis betyr for når man skal teste seg, hvem som smittesporer og ansvarlig for dette, og hvilke føringer som gjelder for karantene og isolasjon.

Frist tirsdag 14. september kl 12:00.

Kontaktperson i HOD: Øystein Gjeset Ellingsen

Bakgrunn

Den 16. august ble ordningen unntak fra smittekarantene ved testing for barn og unge under 18 år innført. Ordningen hadde som mål at barn og unge skulle kunne være mer tilstede på skole og fritidsaktiviteter, blant annet ved å legge til rette for at skolene kunne gjennomføre undervisning på "grønt nivå". Ordningen stilte krav til at kommunene rigget et testsystem slik at testingen kunne gjennomføres i henhold til retningslinjene. Tilbakemeldingene fra kommunene var at de fikk for liten tid fra ordningen 'test for karantene' ble besluttet til ordningen tredde i kraft. Kommunene ga også tilbakemeldinger om at skolestart med mye smitte førte til at de brukte mer ressurser til smittesporing enn de hadde kapasitet til. Samtidig førte manglende system for å teste for karantene til at skolene måtte over på gult nivå og elevene holdes hjemme i karantene. Enkelte kommuner vurderte at det var nødvendig å innføre lokal smittekarantene med hjemmel i smittevernloven § 4-1 første ledd bokstav d. Den krevende situasjonen i mange kommuner var bakgrunnen for at FHI og Hdir den 27.8 sendte brev til kommunene med råd til hvordan de kunne prioritere og håndtere sine oppgaver ved utbrudd. I brevet ble det gitt råd om at kommuner med presset kapasitet kunne innføre jevnlig testing ved utbrudd og la indeks gjennomføre smittesporing av nærkontakter som ikke var hustandsmedlemmer eller tilsvarende nære.

Tiltakene som det åpnes for at pressede kommuner kan innføre jfr. brev av 27.8 er langt på vei det som ligger i justert TISK. Innholdet i justert TISK vil blir gjennomgått i denne besvarelsen.

Ved overgang til "normal hverdag med økt beredskap" avvikles mange av tiltakene i TISK, og et system som inkluderer beredskap for å kunne håndtere SARS-CoV-2 må opprettes. Tidspunktet samt innhold for "normal hverdag med økt beredskap" besvares i andre oppdrag. Helsedirektoratet er av den oppfatning av tidspunktet for overgang til "normal hverdag med økt beredskap" er vanskelig å fastsette på nåværende tidspunkt. Slik situasjonene er nå ser direktoratet behov for at kommunen har en TISK beredskap utover høsten. Dette kan imidlertid endres når flere årskull er ferdigvaksinert. Vi beskriver derfor ikke mer om "normal hverdag med økt beredskap" og tidspunktet i denne bevarelsen.

Andre relevante oppdrag

- Oppdrag 494 Bb – "Gjenåpning trinn 4"
- Oppdrag 513 B – "Iverksetting av trinn 4 i gjenåpningsplanen og overgang til normal hverdag med økt beredskap – TISK"
- Oppdrag 525 – "TISK: status for og vurdering kapasitet og tiltak"
- Oppdrag 526 – "Konkretisering av 513C om innhold i en normal hverdag med økt beredskapsnivå mm"

Faglig underlag fra Folkehelseinstituttet

FHI sitt faglige underlag ligger ved i sin helhet.

Oppsummering fra FHI

Justert TISK er skissert for å brukes for en kort overgangsfase, innen overgang til "normal hverdag med økt beredskap". Med justert TISK vil noen forskriftspliktede tiltak fortsatt gjelde, men med lettelsers for å minske tiltaksbyrden, samtidig som kommunenes smittesporingsarbeid effektiviseres. Ved overgang til "normal hverdag med økt beredskap" bør TISK avvikles, og et system for å håndtere SARS-CoV-2 som andre luftveisinfeksjoner innrettes. For vurdering om tidspunkt til overgang til "normal hverdag med økt beredskap" vises til bl.a. oppdrag 528, og innhold ved "normal hverdag med økt beredskap" til oppdrag 513 del b og c, og oppdrag 526.

Helsedirektoratets vurdering

Helsedirektoratet og FHI opprettholder vurderinger gitt i tidligere besvarelser relatert til innholdet i justert TISK. Følgende regler og anbefalinger vil være gjeldende i justert TISK.

Karantene

Justert TISK innebærer lettelsers i plikten til smittekarantene ved at karantene kun vil være en plikt for de meste smitteutsatte; uvaksinerte/ikke-fullvaksinerte husstandsmedlemmer og tilsvarende nære.

Øvrige nærkontakter fritas fra plikt til smittekarantene

Personer som er definert som nærkontakter, men som **ikke** er husstandsmedlemmer eller tilsvarende nære fritas fra smittekarantene. Denne gruppen vil i justert TISK bli oppfordret til:

- Testing så snart de er informert om at de har vært i nærheten av en smittet person.
- Begrensning av sosial omgang inntil et negativt testsvar foreligger.
- Egenobservasjon av symptomer i 10 dager etter eksponering.
- Lav terskel for ny testing ved symptomer.

Ordningen 'test for karantene' for barn og unge under 18 år oppheves, siden karanteneplikten for disse bortfaller.

Testing kan i noen tilfeller erstatte smittekarantene for husstandsmedlemmer og tilsvarende nære

FHI anbefaler at testing kan erstatte smittekarantene for husstandsmedlemmer og tilsvarende nære dersom smitteeksponeringen ikke fortsetter. Dette må forstås slik at dersom nærkontakten ikke oppholder seg sammen med den smittede personen etter at eksponeringen er definert, kan et testregime erstatte smittekarantene for nærkontakten. Dersom nærkontakten ikke kan holde tilstrekkelig avstand/distanse til den smittede må smittekarantene gjennomføres. Dette vil for eksempel gjelde for husstandsmedlemmer og i de tilfellene hvor indeks ikke kan isoleres i eget hjem, eller der hvor nærkontakten ikke kan oppholde seg utenfor eget hjem i den aktuelle perioden.

Tilsvarende nære

Med *tilsvarende nære* menes for eksempel kjæreste eller annen person den smittede har hatt nærkontakt med, tilsvarende som om de skulle vært husstandsmedlemmer. Det vil i noen tilfeller være utfordrende å avgjøre om nærkontakter skal defineres som *tilsvarende nære* eller ikke. Smittesporingsteamet i kommunen vil da måtte avgjøre dette. Eksempler på personer som i utgangspunktet *ikke* defineres som tilsvarende nære er:

- Elever i samme klasse
- Spillere på samme fotballag eller annen lagidrett/idrettslig aktivitet
- Personer som har sittet rundt samme middagsbord

Smittesporing

Justert TISK innebærer endringer i omfanget av kommunenes smittesporing.

Rutinemessig smittesporing begrenses først og fremst til nærkontakter som er husstandsmedlemmer og tilsvarende nære

Kommunens ansvar for å smittesporer begrenses til husstandsmedlemmer og tilsvarende nære som er mest utsatt for smitte, og som har plikt til å gjennomføre smittekarantene. Øvrige nærkontakter varsles i hovedsak av indeks med oppfordring til å la seg teste.

Kommunen bør ta ansvar for å vurdere hvordan øvrige nærkontakter skal informeres

Kommunen har plikt til å informere indeks eller dennes foresatte/verge om positiv prøve, og oppfordre denne til å informere øvrige nærkontakter samt og veilede i hvordan dette bør gjøres. Også vaksinerte nærkontakter skal informeres. Informasjonen til øvrige nærkontakter kan formidles av indeks selv eller dennes foresatte, en arrangør, restaurant/utested, skole eller på annet vis som er vurdert som hensiktsmessig. Siden en del av indekstilfellene vil være barn, kan ikke indeks rutinemessig få dette ansvaret. Unntaksvis må kommunen gjennomføre selve smittesporingen, men kun i tilfeller der dette ikke lar seg gjøre på annet vis. Kommunen bør utarbeide forslag til informasjonsmaterieell og tilgjengeliggjøre dette for kommunens innbyggere, for eksempel på kommunens hjemmeside.

Testing

I justert TISK skal det fortsatt være lav terskel for å teste seg ved symptomer, også for vaksinerte. Test på klinisk indikasjon av alle ikke-fullvaksinerte nærkontakter vil være den førende regelen. Mye av testingen kan imidlertid arrangeres som selvtesting slik at testkapasiteten i helsetjenesten ikke overbelastes.

Ordningen med unntak fra smittekarantene ved testing for barn og unge under 18 år vil oppheves, siden karanteneplikten snevres inn. Skoler og barnehager vil da i mindre grad ha en rolle i testing.

Følgende testregimer anbefales i justert TISK:

Test for unntak av smittekarantene for husstandsmedlemmer og tilsvarende nære

Nærkontakter, herunder husstandsmedlemmer og tilsvarende nære som ikke omfattes av unntaket fra smittekarantene jfr. covid-19- forskriften § 4 andre ledd har plikt til karantene i justert TISK. Imidlertid kan denne gruppen teste seg ut av karantene under forutsetning av at de ikke utsettes for videre eksponering. Testingen kan for denne gruppen gjennomføres på to måter:

1. *Daglig selvtesting fra fremre nese med antigen hurtigtester i 7 dager*

Tiden med plikt til daglig selvtesting vil vare tilsvarende lenge som karantenetiden. Det vil si at den kan avsluttes ved negativ test tatt tidligst 7 døgn etter siste eksponering.

Det anbefales at kommunen tar ansvar for at personen med karanteneplikt får utdelt antigenhurtigtester og nødvendig opplæring i å bruke disse. Kommunene kan for eksempel benytte eksisterende teststasjoner eller velge andre løsninger for utlevering av nødvendig utstyr. Testingen skal være gratis. Antallet tester som utleveres skal tilsvare antallet dager med karanteneplikt, hvilket beregnes ut fra tid siden siste eksponering.

Dersom man tester positivt på en hurtigtest, må denne bekreftes med NAT / PCR test. Personen er da i isolasjon og rutiner for testing av isolerte må følges.

2. *NAT/PCR-test annenhver dag i 7dager*

I tilfeller der regelmessig daglig testing ikke er praktisk mulig å gjennomføre, kan PCR eller annen NAT annenhver dag være et alternativ. Dette kan bli aktuelt dersom hurtigtester for selvtesting ikke er tilgjengelig.

PCR kan tas sjeldnere enn antigen hurtigtest da metoden har høyere sensitivitet. Gjennomføring ved teststasjon gir god kontroll med at folk møter opp, og sikker registrering i MSIS, men kan medfører lang reisevei

flere steder. I tillegg er svartid lengre. Ved lengre svartid enn 24 timer bør ikke dette testregimet anvendes. Den testede trenger ikke å vente på prøvesvar for å gjennomføre daglige gjøremål

Uavhengig av test- eller karanteneregime, bør denne gruppen gis god informasjon om selvmonitorering av symptomer. Dersom man utvikler symptomer i karantene/ testoppfølgingstiden, er man et "sannsynlig tilfelle" og må være i isolasjon fram til negativ test (NAT, for eksempel PCR) foreligger.

Frivillig test for øvrige nærkontakter

Nærkontakter som ikke er husstandsmedlemmer eller tilsvarende nære har *ikke* plikt til å teste seg i justert TISK, men bør oppfordres til testing. Testingen kan enten gjøres med NAT/PCR-test ved teststasjon eller som selvtest med hurtigtest hjemme. Dersom det benyttes selvtest, bør det gjennomføres to tester med et døgn mellomrom. Ved høyt smittetrykk der hver enkelt smittet har mange øvrige nærkontakter, kan denne gruppen personer bli stor. Kommunen må selv kunne prioritere og avgjøre i hvilken grad de skal tilby selvtester til disse.

Testing ved utbrudd blant barn og unge som ikke er vaksinerte

Utbruddshåndtering vil være nødvendig også i Justert TISK og da spesielt relatert til grupper av barn og unge som ikke er vaksinert. Stort sett vil det være tilstrekkelig med målrettet jevnlig testing i en kortere periode. FHI har oppdaterte [råd og veiledning for jevnlig testing](#).

Kommunene kan der det er nødvendig for å ha oversikt over utbredelse av smitte og smitteveier oppjustere TISK. Helsedirektoratet viser til vurderingene om lokal håndtering av utbrudd i 494Bb og 513B om hvilke virkemidler kommunene kan benytte dersom det kommer krevende utbrudd lokalt, for eksempel lokal smittekarantene.

Annen testing

Grensetesting samt test for koronasertifikat av private aktører anbefales også i justert TISK.

Tilgang på tester

Flere grupper blir nå aktuelle for utstrakt testing: 1) nærkontakter som husstandsmedlemmer eller tilsvarende nære, 2) øvrige nærkontakter, 3) utbruddsoppløsing eller populasjoner der jevnlig testing blir anbefalt samt 4) personer med luftveissymptomer. Gruppe 1 er begrenset i antall så sant smitten ikke omfatter en større andel av befolkningen. Ved et åpent samfunn vil gruppe 2 være en vesentlig større gruppe, størrelsesorden 10 ganger så høy. Per september er gruppe 3 særlig stor, men denne kan antas å bli mindre med økende vaksinasjonsgrad. Gruppe 4 er i et normalår i vinterhalvåret til enhver tid 270.00, men kan antas å bli høyere i 2020/2021.

I Justert TISK vil etterspørselen etter selvtester være avhenge av smittepresset, hvem som anbefales testing og brukervennlighet på tilbudet. Helsedirektoratet presiserer at det må tas stilling til hvilket testtilbud som skal gis av det offentlige. Anskaffelse av flere selvtester bør vurderes fortløpende basert på etterspørselen ute i kommunene. Settes det ikke oppmerksomhet på å anskaffe flere selvtester kan vi fort oppleve mangelsituasjoner.

Forventninger til kommunene

Helsedirektoratet forventer av kommunene at de er i stand til å endre sin daglige praksis i tråd med det som her skisseres i Justert TISK. Det innebærer at kommunene også setter seg i stand til å benytte virkemidler, eksempelvis jevnlig testing, de ikke tidligere har benyttet og at de rigger seg for å kunne ta disse i bruk om smittesituasjonen skulle tilsi det. Det forventes at kommunene etter å ha fått god informasjon, setter seg inn i denne og benytter veiledere og annet tilgjengelig materiell for å oppnå målsettingene med Justert TISK.

Helsedirektoratet oppfatter at målsettingen med Justert TISK er å begrense smittespredning i en stadig mer vaksinert befolkning, ved hjelp av tiltak som er minst mulig inngripende i folks hverdag. Justert TISK innebærer et ytterligere skritt i retning av test framfor karantene. Hensynet til barn og unges tilstedeværelse i skole-, barnehage- og utdannings situasjoner skal veie tungt.

Det er viktig i kommunikasjonen å vektlegge at det er en sammenheng mellom tiltakene, slik at nye tiltak må kunne tas i bruk når andre trappes ned. Mange kommuner har allerede lagt om deler av sin virksomhet i retning av Justert

TISK som en følge av brevet sendt kommunene 27.8. der det ble åpnet for å redusere smittesporing av nærkontakter og innføre jevnlig testing ved utbrudd.

- Det vises for øvrig til Helsedirektoratets anbefalinger i andre oppdrag som peker på behovet for å opprettholde en beredskapskapasitet knyttet til TISK i kommunene

Juridiske vurderinger og forslag til forskriftsendringer

Helsedirektoratet viser til vurderinger av det rettslige grunnlaget for justert TISK i oppdrag 494Bb og 513B. Vi mener disse vurderingene fortsatt kan legges til grunn.

Helsedirektoratet foreslår følgende endringer i covid-19-forskriften for å innføre justert TISK:

§ 4 første ledd bokstav b skal lyde:

b. Smittekarantene: *hustandsmedlemmer og tilsvarende nære* som har hatt nærkontakt med en person som er bekreftet smittet av SARS-CoV-2 mindre enn 48 timer før den smittede fikk de første symptomer på smitte, eller fra prøvetidspunktet dersom personen som testet positivt ikke utvikler symptomer. Karanteneplikten gjelder i 10 døgn etter nærkontakten.

§ 4 nytt tredje ledd oppheves. Nytt tredje ledd skal lyde:

Smittekarantene gjelder ikke for hustandsmedlemmer eller tilsvarende nære som etter nærkontakten:

- a) ikke har videre kontakt med den smittede, og*
- b) tester seg ved daglig selvtesting fra fremre nese med antigen hurtigtest, eller med PCR-test annenhver dag til og med tidligst 7 døgn etter nærkontakten.*

§ 4b oppheves

Svar på oppdragets del 2- kommunikasjonsplan

Situasjonsbeskrivelse

- Innføring av justert TISK betyr at vi kommer nærmere fasen med normal hverdag og økt beredskap der vi skal leve med koronavirus sykdom, og der covid-19 behandles mer som annen luftveissykdom
- Kommunene vil ha hovedansvaret for TISK-arbeidet i justert TISK. Men med justert TISK tillegges flere oppgaver over på innbyggerne. Ved overgang til normal hverdag vil koronavirus sykdom behandles som en av flere vanlige smittsomme luftveissykdommer, med de plikter som det medfører for å holde seg hjemme når man er syk, teste seg ved symptomer osv.

Kommunikasjonsutfordringer

- Balansere nasjonale føringer og kommunal selvbestemmelse
- Hvordan sikre etterlevelse etter hvert som tiltak går fra lovfestet til anbefalt
- Mange ord er vanskelige å forstå og enda vanskeligere å oversette (nær kontakt, nærkontakt, husstandsmedlemmer og tilsvarende nære, øvrig nærkontakt).
- Vi skal kommunisere noe som vi ikke vet hvor lenge skal vare
- Det er uklart hvor langt ansvaret til den enkelte for å melde fra strekker seg

Kommunikasjonsmål per hovedmålgruppe

- Kommunene:
  - får informasjon om forventninger til dem i god tid, slik at de får tid til å rigge om sitt arbeid til ny ordning

- kjenner innholdet i justert TISK
- vet hva som forventes av dem
- vet hvordan de bør prioritere
- vet hva de bør kommunisere til innbyggerne.
- De øvrige profesjonelle målgruppene:
  - vet hva som ligger i justert TISK og hva som forventes av dem
- Befolkningen:
  - vet hva de skal gjøre hvis de mistenker at de selv eller andre er smittet eller bekreftet smittet
  - vet hva de skal gjøre om de er definert som nærkontakt
  - etterlever råd og regler

Tidsplan med kommunikasjonstiltak rettet mot kommuner, befolkning og øvrige målgrupper

Tiltak	Dato	Kanal(er)	Ansvarlig	Budskap
Varsel til SF, kommuner, arbeidsliv og Udir om innføring justert TISK tentativt slutten av september	13. – 16. september	Møter	Hdir	Justert TISK innføres tentativt i slutten av september. Datoen kan bli justert. Innhold justert TISK, forventninger til kommunene, informasjon til andre profesjonelle grupper og informasjon til befolkningen og andre forventes kommunisert ut i slutten av uke 37
Innspillsrunde kommtiltak	15.09.2021	E-post til Udir, KS, SF-nettverk, organisasjoner	Hdir komm/Fhi komm	Be om innspill kommunikasjonsbehov fra komm Udir, komm KS og komm organisasjoner. Planen oppdateres/detaljeres etter dette
Informere om innhold og implementering justert TISK	17.09.2021	Felles nyhetssak fra Hdir/Fhi	Hdir/Fhi	Innhold justert TISK, tidspunkt for implementering, forventninger til kommunene, informasjon til befolkningen (dette må du nå gjøre, hvis du mistenker at du er smittet eller tester positivt)
Informere innhold justert TISK	17.09.2021	Brev SF, kommuner, Brev Udir Brev RHF-ene Brev arbeidsliv,	Hdir/Fhi	Innhold justert TISK. Forventninger til kommunene, skolen og

Tiltak	Dato	Kanal(er)	Ansvarlig	Budskap
		organisasjoner, inkludert Legeforeningen og Sykepleierforeningen, idrett og kultur Felles nyhetssak fra Hdir/Fhi Medieinnsalg		andre. Plikter befolkningen. Info om webinar for kommunene 20.09.2021
Informasjon til befolkningen på norsk og andre språk	17.09.2021	Helsenorge (omarbeide og fjerne artikler i tråd med justert TISK) Fhi.no	Hdir/Fhi Fhi	Innhold i justert TISK. Dette er dine plikter
SoMe-poster med betalt spredning til helsepersonell/befolkningen ulike språk	Fra 17.09.2021	Facebook	Hdir/Fhi	Samfunnet åpnes opp og systemet for teting og smittesporing endres. Dette må du nå gjøre, hvis du mistenker at du er smittet eller hvis du tester positivt
Oppdatere veiledere til kommuner og andre profesjonelle aktører	17.09.2021	Helsedir.no Fhi.no	Hdir	Innhold i justert TISK Forventninger til kommunen og andre målgrupper
Webinar om justert TISK for kommuner og SF	20.09.2021	Webinar	Hdir i samarbeid med Fhi	Innhold justert TISK. Forventninger til kommunene. Plikter befolkningen. Invitasjon i uke 37
Orientering til RHF-ene	21.09.2021	Ukentlig møte	Hdir/Fhi	Innhold justert TISK.
Informere i nettverksmøter ulike innvandregrupper og organisasjoner, inkludert idretten	Fra 17.09.2021	Faste nettverksmøter ulike grupper	Hdir/Fhi	Innhold justert TISK. Dette må du nå gjøre, hvis du mistenker at du er smittet eller hvis du tester positivt
Varsle arbeidsliv om kommende endringer TISK	16.09.2021	Ukesmøte	Hdir	Dato for innføring justert TISK
Innføring justert TISK	27.09.2021	Medieinnslag Felles nyhetssak Hdir/Fhi SoMe-poster	Hdir/Fhi	Vi skal leve med koronavirus-sykdom. Samfunnet åpnes opp og systemet for teting og smittesporing endres. Dette må du nå gjøre, hvis du mistenker at du er smittet eller hvis du tester positivt
Orientering fra SF om oppstart justert TISK	29.09.2021	Møte SF	Hdir	Ønsker rapport.

Helsedirektoratets konklusjon/ anbefaling

Kommunene har kommunisert at justert TISK bør innføres 14 dager etter at de er gitt informasjon om innhold og de forpliktelser som ligger i justert TISK.

Bakgrunnen for Helsedirektoratets anbefaling om at det er nødvendig med to uker mellom det tidspunktet kommunene får beskjed om forestående endringer og det tidspunktet endringene trer i kraft, er en rekke møter som har vært avholdt med referansekommuner, Statsforvaltere og utdanningssektoren. Også endringer som innebærer å skalere ned virksomhet krever planlegging, informasjon og endring av rutiner. Jevnlig testing fordrer dialog, samarbeid og felles logistikk med skoler og barnehager.

Kommunene befinner seg i svært ulike situasjoner når det gjelder press på TISK-apparatet, men felles for alle er at endringer er krevende. Dialogen med kommunene har synliggjort at kommunene har noe ulik holdning til det å skulle gi slipp på elementer i TISK-arbeidet som har vært sentrale gjennom pandemien. Flere gir uttrykk for at de har lyktes med å ha kontroll nettopp ved hjelp av de elementene som blir borte i Justert TISK (smittesporing og karantenesetting av nærkontakter). Helsedirektoratet ønsker derfor å understreke på nytt at det er helt sentralt å gi kommunene tilstrekkelig tid for å rigge om sitt TISK-arbeid både rent praktisk, men også på et mer strategisk plan. Kommunene har selv pekt på to uker, og vår oppfatning er at det er viktig å imøtekomme dette behovet.

Før overgang til justert TISK bør kommunene kjenne og ha kunnskap om innholdet som ligger i justert TISK samt vite hva som forventes av dem, hvordan de bør prioritere og hva de bør kommunisere til innbyggerne. Befolkningen må vite hva de skal gjøre hvis de blir smittet eller definert som nærkontakt. Profesjonelle aktører må vite hva som ligger i justert TISK og vet hva som forventes av dem.

I Justert TISK vil etterspørselen etter selvtester være avhenge av smittepresset, hvem som anbefales testing og brukervennlighet på tilbudet. Helsedirektoratet presiserer at det må tas stilling til hvilket testtilbud som skal gis av det offentlige. Anskaffelse av flere selvtester bør vurderes fortløpende basert på etterspørselen ute i kommunene. Settes det ikke oppmerksomhet på å anskaffe flere selvtester kan vi fort oppleve mangelsituasjoner.

Helsedirektoratet anbefaler at kommunikasjonsplan som beskrevet iverksettes. Videre anbefales at endringer i TISK som innebærer at kun husholdningsmedlemmer og tilsvarende nære får smittekarantene. Disse kan under gitte vilkår få unntak ved testing. Øvrige nærkontakter oppfordres til frivillig testing. Kommunenes smittesporing konsentreres om husholdningsmedlemmer og tilsvarende nære.

Oppdragstekst:

Det vises til svar på oppdrag 525 og dialog i TISK-møtet 9. september, samt oppdragene om normal hverdag med økt beredskap.

Det er vedtatt innhold i justert TISK, men dato for implementering er ikke fastsatt. Hdir tilrår i oppdrag 525 at det bør gå 14 dager fra beslutning tas til justert TISK innføres, for å forberede kommunikasjonstiltak. I 525 vurderes at justert TISK kan innføres 1.10, gitt tilgangen på tester. I TISK-møtet ble det opplyst at Hdir trolig inngår kontrakter fredag 10.9 som gjør det mulig å distribuere selvtester i tilstrekkelig omfang til alle landets kommuner innen fredag 17.9. Det ble opplyst at Hdir dermed anså at justert TISK kan innføres fra dette tidspunktet, men at Hdir fortsatt mener at det må settes av tilstrekkelig tid til kommunikasjonstiltak, slik at kommunene før forberedt seg.

Det er behov for at informasjon til kommunene om tidspunkt for innføring av justert TISK og innholdet i/gjennomføring av justert TISK henger sammen, og fremstår som en samlet plan. Det bør allerede nå også ses hen til hvordan TISK skal innrettes når man går over til normal hverdag med økt beredskap.

På bakgrunn av Hdirs tilråding og øvrig informasjon tar HOD sikte på å beslutte innføringstidspunkt for justert TISK tidlig i uke 37 med sikte på innføring i starten av uke 39 (tentativt mandag 27.9). Det betyr at kommunikasjon til kommunene må planlegges. Informasjon om dette må samordnes med informasjon om gjennomføring av TISK nå, jf planlagt brev som er satt på vent. Det vil etter innføringstidspunktet er kommunisert ut være behov for raskt å gi kommunene informasjon om hvordan justert TISK skal gjennomføres. Dette innebærer blant annet at det må kunne beskrives hvilke forventninger man har til kommunene om å tilrettelegge for testing for øvrige nærkontakter som ikke lenger har en plikt til å teste seg (herunder bruk av jevning testing i skolen), og om det skal være mulig å teste seg ut av karantene for husstandsmedlemmer og tilsvarende nære med karanteneplikt, ev etter hvilket testregime. Det må også fremgå hvilke anbefalinger og regler som gjelder for delvis vaksinerte skoleungdommer.

På denne bakgrunn gis Hdir følgende oppdrag:

Helsedirektoratet skal utarbeide en oversikt regler og anbefalinger som vil gjelde i justert TISK, hvilke forventninger justert TISK innebærer for kommunenes test- og smittesporingsaktivitet generelt, og spesielt i skole/barnehage

Helsedirektoratet skal foreslå en plan for kommunikasjon til kommunene om innføring av justert TISK fra mandag 27. september (datoen kan bli endret).

Direktoratet skal planlegge for tilpasset kommunikasjon mot befolkningen om hva innholdet i justert TISK i praksis betyr for når man skal teste seg, hvem som smittesporer og ansvarlig for dette, og hvilke føringer som gjelder for karantene og isolasjon.

Frist tirsdag 14. september kl 12:00.

Kontaktperson i HOD: Øystein Gjeset Ellingsen

Folkehelseinstituttets vurdering

Oppsummering

Justert TISK er skissert for å brukes for en kort overgangsfase, innen overgang til “normal hverdag med økt beredskap”. Med justert TISK vil noen forskriftspliktede tiltak fortsatt gjelde, men med lettelser for å minske tiltaksbyrden, samtidig som kommunenes smittesporingsarbeid effektiviseres. Ved overgang til “normal hverdag med økt beredskap” bør TISK avvikles, og et system for å håndtere SARS-CoV-2 som andre luftveisinfeksjoner innrettes. For vurdering om tidspunkt til overgang til “normal hverdag med økt beredskap” vises til bl.a. oppdrag 528, og innhold ved “normal hverdag med økt beredskap” til oppdrag 513 del b og c, og oppdrag 526.

Vurdering

I oppdrag bes enkelte vurderinger rundt justert TISK spesifisert. For detaljerte vurderinger vises til besvarelse av oppdrag 513 del b. FHI har følgende faglige innspill til noen av spørsmålene i dette oppdraget, som herved beskrives punktvis, selv om vi i oppdraget ikke er bedt om å komme med kommentarer:

- ***Det vil etter innføringstidspunktet er kommunisert ut, være behov for raskt å gi kommunene informasjon om hvordan justert TISK skal gjennomføres. Dette innebærer blant annet at det må kunne beskrives hvilke forventninger man har til kommunene om å tilrettelegge for testing for øvrige nærkontakter som ikke lenger har plikt til å teste seg (herunder bruk av jevning testing i skolen)***

Den viktigste endringen ved innføring av justert TISK er at gruppen med plikt til karantene endres til å gjelde bare de mest smitteutsatte: husstandsmedlemmer og tilsvarende nære.

Justeringen medfører at personer som i dag er definert som nærkontakter, men som ikke er husstandsmedlemmer eller tilsvarende nære (øvrige nærkontakter), slipper pliktig karantene, men oppfordres til:

- Testing så snart de er informert om at de har vært i nærhet til en indekspasient
- Begrensing av sosial omgang inntil testsvar foreligger
- Egenobservasjon av symptomer (i 10 døgn etter eksponering)
- Lav terskel for ny testing ved symptomer

Smittesporingsteamet må ta ansvar for å vurdere hvordan øvrige nærkontakter skal informeres. Informasjonen kan videregives av indekspasienten eller dennes foresatte, arrangør, restaurant/ utested, skole, kommunens hjemmeside eller på annet vis som er hensiktsmessig. Siden en del av indekstilfellene vil være barn, kan ikke indekspasientene rutinemessig få dette ansvaret.

Smittesporingsteamet må også ta ansvar for å kvalitetssikre informasjon de skal få, for eksempel ved ferdig utformet standard informasjonsark / SMS-tekst om hvor de kan teste seg og hva som er vanlige symptomer. Vi vil lage forslag til slik tekst.

Testing kan foregå enten ved kommunal teststasjon eller ved selvtest hjemme. Hvis kommunen ønsker å ta i bruk selvtester til hjemmebruk, bør disse gjøres tilgjengelig via apotek, teststasjoner

eller via skoler/arbeidssted. Eventuelt kan man dele ut to antigen selvtester gratis ved teststasjon, apotek eller lett tilgjengelig sted, som tas med et døgn mellomrom som alternativ til NAT.

- ***forventninger man har til kommunene om å tilrettelegge for testing for øvrige nærkontakter som ikke lenger har en plikt til å teste seg (herunder bruk av jevnlig testing i skolen).***

Under justert TISK utgår karanteneplikt for “øvrige nærkontakter” for at erstattes av oppfordring til god egenobservasjon av symptomer og lav terskel for test, både som nærkontakt, men også i øvrige situasjoner. Slike smitteverntiltak vil være effektive, men også mer holdbare for samfunnet. Ved overgang til justert TISK, vil behovet for *utvidet jevnlig testing* (også kalt jevnlig massetesting) utgå og erstattes av disse mer generelle smitteverntiltak. I perioden med justert TISK vil en mer begrenset jevnlig testing- *målrettet midlertidig jevnlig testing* - fortsatt kunne være aktuelt i utbruddssituasjoner med for eksempel særlig store utbrudd, men da som et generelt verktøy for å håndtere utbrudd og ikke et forskriftsfestet tiltak.

- ***om det skal være mulig å teste seg ut av karantene for husstandsmedlemmer og tilsvarende nære med karanteneplikt, ev etter hvilket testregime.***

FHI foreslår at karantene for denne gruppen kan erstattes av testregime (forutsatt at eksponeringen ikke fortsetter).

Følgende to testregimer kan erstatte karantene, forutsatt kapasitet og gjennomførbarhet i kommunene:

A) Daglig selvtesting fra fremre nese med antigen hurtigtester

Karantene bør primært erstattes med daglig antigen selvtester dersom disse er tilgjengelige. Tida med plikt til daglig selvtesting vil være tilsvarende lenge som karantenetida. Det vil si at den kan avsluttes ved negativ test tatt tidligst 7 døgn etter siste eksponering.

Det anbefales at kommunen tar ansvar for at personen med karanteneplikt får utdelt antigenhurtigtester og nødvendig opplæring i å bruke disse. Kommunene kan for eksempel benytte eksisterende teststasjoner eller velge andre løsninger som for eksempel legevakter og apotek for utlevering av nødvendig utstyr. Antallet tester som utleveres skal tilsvare antallet dager med karanteneplikt, hvilket beregnes ut fra tid siden siste eksponering.

Dersom man tester positivt på en hurtigtest, må denne bekreftes med NAT / PCR test. Personen er da i isolasjon og rutiner for testing av isolerte må følges.

Det anbefales ikke at det skal stilles krav til egenrapportering av testresultat for hurtigtester tatt i karantenetiden. Dette da en slik rapportering erfaringsvis ikke vil bli fullstendig, samtidig som et rapporteringssystem vil være ressurskrevende å få på plass. Kommunene bør imidlertid oppfordres til å holde oversikt over utleverte tester noe som vil gi en overordnet oversikt over forbruket.

B) PCR annenhver dag

I tilfeller der regelmessig daglig testing ikke er praktisk mulig å gjennomføre, kan PCR eller annen NAT annenhver dag være et alternativ. Dette kan bli aktuelt dersom hurtigtester for selvtesting ikke er tilgjengelig.

PCR kan tas sjeldnere enn antigen hurtigtest da metoden har høyere sensitivitet. Gjennomføring ved teststasjon gir god kontroll med at folk møter opp, og sikker registrering i MSIS, men medfører lang reisevei flere steder. I tillegg er svartid lengre. Ved lengre svartid enn 24 timer kan ikke dette testregimet anvendes. Den testede trenger ikke å vente på prøvesvar for å gjennomføre daglige gjøremål

Uavhengig av test- eller karanteneregime, bør denne gruppa gis god informasjon om selvmonitorering av symptomer. Dersom man utvikler symptomer i karantene/ testoppfølgingstida, er man et "sannsynlig tilfelle" og må være i isolasjon fram til evt. negativ test (NAT, for eksempel PCR) foreligger.

- **Det må også fremgå hvilke anbefalinger og regler som gjelder for delvis vaksinerte skoleungdommer.**

De som har mottatt en vaksinedose (+3uker) er allerede etter gjeldende kriterier unntatt karantene ved at det tas test mellom dag 3-7 etter eksponering, også som husholdningsmedlemmer eller tilsvarende nære. Ved justert TISK bør ikke tiltak bli strengere enn de nåværende. Delvis vaksinerte skoleungdommer som er definert som «øvrigt nærkontakter» kan følge anbefalingene om å ta en test, egenmonitorering av symptomer etc som er beskrevet over.

Tabell. Oversikt av TISK i de forskjellige fasene, fra oppdragsbesvarelse 513 del b

	Gjelder nå		Normal hverdag med økt beredskap
	"TISK"	"Justert TISK"	"Håndtere som andre luftveisinfeksjoner"
Testing	Alle med lette symptomer	Fortsatt lav terskel for test ved symptomer (også vaksinerte)	Test ved klinisk indikasjon.
	Alle nærkontakter	Økt bruk av selvtesting	Fortsatt lav terskel for test ved symptomer hos voksne. Obs luftveispanel hos barn og voksne ved klinisk indikasjon.
	Grensetesting	Barn: særlig test ved klinisk indikasjon eller utbruddshåndtering, f.eks. <i>målrettet midlertidig jevnlig testing</i>	Test for overvåking
	Jevnlig målrettet utbruddstesting		Bruk av etablerte kohorter
	Test for koronasertifikat	Alle ikke-fullvaksinerte nærkontakter	Spot testing avløpsvann
		Grensetesting	Systematisert overvåking som influensa
		Test for koronasertifikat (private aktører)	
Isolasjon	Uendret plikt	Uendret plikt	Ikke plikt til isolering, men fortsatt holde seg hjemme ved symptomer.

Smitte-sporing	<p>Uendret smittesporing av alle nærkontakter</p> <p>Smittestopp</p>	<p>Rutinemessig smittesporing omfatter kun husstandsmedlemmer og tilsvarende nære (de som har plikt til karantene eller testregime)</p> <p>Øvrige nærkontakter kontaktes av indeks eller andre for oppfordring til test.</p> <p>Smittestopp</p> <p>Avslutte smittesporing etter flyreiser</p>	<p>Utbruddshåndtering i spesielle situasjoner, for eksempel på sykehjem (FHI vil gi bistand og råd)</p> <p>Smittestopp vurderes avviklet</p>
Karantene	<p>Smittekarantene</p> <p>Gjelder ikke for personer med status som beskyttet, men plikt til test for de som har fått kun en dose</p>	<p>Karanteneplikt (omfatter kun husstandsmedlemmer og tilsvarende nære) kan i de fleste tilfeller erstattes av testregime.</p> <p>Kommunelegen kan gjøre vurderinger rundt bruk av karanteneplikten</p>	<p>Ikke plikt til smittekarantene.</p> <p>Frivillig testing</p>

Merknad

FHI ber om at vurderingen i sin helhet, inklusiv grafisk utforming, legges ved i det endelige svaret til HOD.